

TALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 27/2000 vp

Hallituksen esitys laiksi jalometallituotteista

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 26 päivänä syyskuuta 2000 lähettänyt talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi jalometallituotteista (HE 130/2000 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- ylitarkastaja Veli Viitala, kauppa- ja teollisuusministeriö

- ylitarkastaja Sanna-Mari Karjalainen ja ylitarkastaja Paula Ruotsalainen, Turvatekniikan keskus
- ylitarkastaja Pirjo Tomperi, Kuluttajavirasto
- asiakaspalvelupäällikkö Raija Pöntynen, Inspecta Oy
- kultaseppä Kai Knutsson ja kultaseppä Hanna Knutsson, Kultasepät Knutsson & Co
- toimitusjohtaja Veijo Ratsula, Kultakönni Oy.

HALLITUKSEN ESITYS

Ehdotetulla lailla korvataan jalometallituotteista annettu asetus. Uudella lailla täsmennetään eräitä nykyisin asetuksessa olevia säännöksiä. Samalla säännökset yhdenmukaistetaan vastaamaan tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevia Eurooppaoikeuden periaatteita. Euroopan komissio on katsonut, että Suomessa voimassa olevat korkeammat jalometallien vähimmäispitoisuudet ovat muodostaneet esteen tavaroiden vapaalle liikkuvuudelle. Ehdotetulla lailla vähimmäispitoisuudet muutetaan vastaamaan Euroopan talousalueella yleisesti käytettyjä vähimmäispitoisuuksia.

Ehdotuksen mukaan jalometallituotteilla tarkoitetaan kuluttajille myytäviä kullasta, hopeasta ja platinasta valmistettuja tuotteita. Jalometallituotteina saa markkinoille saattaa ja myydä vain tuotteita, jotka on valmistettu vähintään 375 massan tuhannesosaa puhdasta kultaa sisältävästä kultaseoksesta, 800 massan tuhannes-

osaa puhdasta hopeaa sisältävästä hopeaseoksesta ja 850 massan tuhannesosaa puhdasta platinaa sisältävästä platinaseoksesta.

Jalometallituotteessa on markkinoille saatettaessa tai myytäessä oltava nimileima ja pitoisuusleima. Nykyisestä käytännöstä poiketen tarkastuslaitoksen tarkastus tulee vapaaehtoiseksi. Pitoisuudet voidaan osoittaa turvatekniikan keskuksen hyväksymän tarkastuslaitoksen tekemillä tarkastuksilla ja varmentaa tarkastuslaitoksen tarkastusleimalla.

Lain noudattamisen valvonnan ylin johto ja ohjaus kuuluu kauppa- ja teollisuusministeriölle. Valvontaviranomaisena toimii Turvatekniikan keskus. Laissa säädetään tarkemmin valvontaviranomaisen oikeuksista, viranomaisten yhteistyöstä ja tiedonsaantioikeudesta sekä valvontaviranomaisen oikeuksista, jos valvonnassa todetaan, ettei jalometallituote täytä säädettyjä vaatimuksia. Lisäksi laissa säädetään pakkokei-

noista ja seuraamuksista sekä salassa pidettävien tietojen luovuttamisesta ja muutoksenhausta.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Talousvaliokunta ehdottaa, että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana. Säännösten saattaminen lakitasolle ja niiden uudistaminen johtuvat ensisijaisesti uudesta perustuslaista ja EU:n vaatimuksista.

Ehdotettuja jalometallituotteiden vähimmäispitoisuuksia noudatetaan muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta yleisesti Euroopan talousalueella, mikä helpottaa tavaroiden vapaata liikkuuutta.

Jalometallituotteessa on oltava vähintään nimileima ja pitoisuusleima. Nimileiman perusteella pystytään jäljittämään valmistaja, jolloin kuluttajansuojan katsotaan toteutuvan. Sen jälkeen kun lakiehdotus hyväksytään Suomessa, ni-

mi- ja pitoisuusleimavaatimusta noudatetaan seitsemässä EU:n jäsenvaltiossa.

Jalometallituotteet voidaan edelleen tarkastuttaa ja varmentaa tarkastusleimalla. Pakollisesta tarkastuksesta luopuminen auttaa etenkin pieniä valmistajia, pienten sarjojen valmistusta ja vientiä. Pienissä sarjoissa tarkastusmaksut aiheuttavat suhteellisesti merkittäviä kustannuksia.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella talousvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 10 päivänä marraskuuta 2000

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Leena Luhtanen /sd
vpj. Mari Kiviniemi /kesk
jäs. Jouni Backman /sd
Klaus Hellberg /sd
Mikko Immonen /vas
Reijo Kallio /sd
Marja-Leena Kempainen /skl
Kalervo Kummola /kok

Mika Lintilä /kesk
Rauha-Maria Mertjärvi /vihr
Olli Nepponen /kok
Antti Rantakangas /kesk
Mauri Salo /kesk
Juhani Sjöblom /kok
vjäs. Veijo Puhjo /vas.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eelis Roikonen.